

A Kúria a dr. Kardos Éva ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Prédli Tamás ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 40.M.1091/2012. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 49.Mf.640.023/2013/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 49.Mf.640.023/2013/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget. A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

I n d o k o l á s

A felperes 2011. június 11-étől állt az alperes alkalmazásában repülőjegy-értékesítő, árualap-értékesítő, és adminisztrátor munkakörben.

Az alperes 2012. február 9-én kelt rendes felmondásával szüntette meg a munkaviszonyát. Ennek tartalma szerint „felmondásának az indoka az Mt. 89. § (3) bekezdésével összhangban a munkáltató működésével összefüggő ok. A munkáltató a jelenlegi általános gazdasági válság következtében kialakult piaci helyzet miatt költségcsökkentésre kényszerül, melyet az Ön munkakörének megszüntetésével valósít meg. A fentiekre tekintettel az Ön által végzett repülőjegy-értékesítő, árualap-értékesítő munkakör, mint az Ön önálló munkaköre a munkáltatónál sajnálatos módon teljes egészében megszüntetésre kerül, így a munkaviszony fenntartására nincsen lehetőség. Tekintettel arra, hogy más munkakört Önnek felajánlani nem tudunk, a meglévő munkaköre megszűnt, ezért a további foglalkoztatására nincs lehetőség”.

A felperes a keresetében a munkáltatói rendes felmondás jogellenességének megállapítását, és az ahhoz fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte. Hivatkozása szerint az intézkedés indokolása nem valós és nem okszerű, továbbá a munkáltató a jogával rendeltetésellenesen élt.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 40.M.1091/2012/28. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát, amely az ítélet jogerőre emelkedésének napján szűnik meg. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek elmaradt munkabért és ennek kamatát, valamint átalánykártérítést és perköltséget.

A munkaügyi bíróság ítéletében kifejtette, hogy a becsatolt okiratok és a meghallgatott tanúk nem bizonyították azt, hogy megvalósult a felperes által hivatkozott, a felmondásban írtaktól eltérő ok (zaklatás, magánéletbe beleszólás), és nem nyert

bizonyítást, hogy az volt a felmondás valódi indoka, miszerint a felperes ennek abbahagyására hívta fel az alperes ügyvezetőjét. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás eredményeként azt sem találta bizonyítottnak, hogy a felperes ténylegesen magasabb munkabérben részesült, mint amennyi a munkaszerződésben rögzítésre került.

A bíróság a jogellenes munkaviszony megszüntetés körében kifejtette, hogy annak indoka nem valós és nem okszerű. 2012. évben az alperes repülőjegyeket állított ki és forgalmazott, az ennek feltételéül szolgáló IATA-engedély is az alperes nevére szólt. 2012. január 1-jétől kezdődően az IATA-val való kapcsolattartásért az alperes vezető tisztségviselője volt felelős.

Nem valós és nem okszerű a repülőjegy-értékesítő munkakör megszüntetése abban az esetben, ha a munkáltató ténylegesen továbbra is foglalkozik azzal a tevékenységgel, amelyet az egyetlen, ilyen munkakörben tevékenykedő munkavállaló látott el.

A felperes részére kézbesített felmondás előtt egy hónappal az eredetileg a G.T. Kft. nevére kiállított IATA-engedélyt átvette az alperes, ezen feltétel birtokában a felperes munkaviszonyának megszűnését követően repülőjegyet értékesített. Az alperes részére munkát végző munkavállaló az ügyvezető által irányított másik G. gazdasági társaságba került bejelentésre.

A felmondás indokolásában megfogalmazott okot nem teszi valóssá és okszerűvé az a tény, hogy az alperes által folytatott repülőjegy-értékesítést ténylegesen egy másik G. kezdetű elnevezéssel rendelkező gazdasági társasághoz bejelentett munkavállaló végezte, mindkét kft-nek ugyanis a vezető tisztségviselője ugyanazon személy volt.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 49.Mf.640.023/2013/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében megváltoztatta, a keresetet elutasította, és a felperest első- és másodfokú perköltség viselésére kötelezte azzal, hogy a kereseti és a fellebbezési illeték az államot terheli.

A másodfokú bíróság ítéletének indokolása szerint a rendeltetésellenes joggyakorlással kapcsolatos döntés a másodfokú eljárásban nem volt vizsgálható, mivel az alperes fellebbezése kapcsán csupán az volt értékelhető, hogy a felmondás indokának valósága és okszerűsége körében helytálló döntést hozott-e az elsőfokú bíróság.

A feltárt tényekből megállapítható, hogy a felmondás indokolása valós, hiszen az alperesnél nem maradt repülőjegy-értékesítéssel foglalkozó, és ilyen tevékenységet jogszerűen folytató munkavállaló, és erre a munkakörre a felperes munkaviszonyának megszűnését követően senkit nem alkalmaztak. Az elsőfokú bíróság a felmondás indokát tévesen értékelte okszerűtlennek.

Az alperes és a G.T. Kft. önálló jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaságok, a jelen esetben - figyelemmel arra, hogy a rendeltetésellenes joggyakorlásra vonatkozó felperesi álláspontot

az elsőfokú bíróság nem osztotta - a bíróság az ítéletében nem vehette figyelembe még akkor sem, ha a cégek tulajdonosi köre és az ügyvezetése azonos. Az adott perbeli felmondás jogszerűségének vizsgálatánál az alperes és a felperes között fennálló jogviszonyt lehet csak értékelni, ezen keretek között vizsgálható a felmondás jogszerűsége. A felperes maga sem vitatta, hogy nem volt a G.T. Kft. alkalmazottja annak ellenére sem, hogy a repülőtéri belépőt a részére ez a cég állította ki. Az alperes bizonyította, hogy a működésével kapcsolatban problémák keletkeztek, és ezek lehetetlennítették el a felperes továbbfoglalkoztatását, amely a munkáltató működésével összefüggő ok.

Az IATA-engedély használatát a bíróság nem bírálhatta felül, nem teszi a felmondás indokát jogellenessé az, hogy az engedélyt az alperes más cégen keresztül használja. A felperes nem hivatkozhat alappal arra sem - a perben ilyen irányú igénye sem volt -, hogy át kellett volna őt helyezni a másik cég állományába, és a munkaviszonyát így fenntartani.

A felperes felülvizsgálati kérelme az ítéletek hatályon kívül helyezésére irányult az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára kötelezése mellett.

A felülvizsgálati érvelés szerint lényeges eljárásjogi szabálysértést követett el az első fokon eljáró bíróság. Ítéletében megállapította ugyanis, hogy a felmondás azért jogellenes, mert nem okszerű, és ennek tükrében a rendeltetésellenesség körében a vizsgálódás szóba sem kerülhetett volna, a bizonyítást nem lett volna szabad erre a körülményre lefolytatni.

Amennyiben a másodfokú bíróság a jogalappal összefüggésben eltérő álláspontra helyezkedett, az ítéletet hatályon kívül kellett volna helyeznie, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására kellett volna köteleznie. A felperes csak a megismételt eljárásban lett volna abban a helyzetben, hogy a rendeltetésellenesség körében hivatkozni tudjon valamennyi releváns bizonyítékra. Ennek hiányában a másodfokú bíróságnak kellett volna felhívnia a felperes munkavállalót, hogy a rendeltetésellenesség körében kíván-e még a további bizonyításra indítványt tenni.

Az első fokon eljáró bíróságnak elsődlegesen a felmondás jogellenessége körében kellett volna lefolytatnia a bizonyítást, és amennyiben arra a megállapításra jut, hogy a felmondás az Mt. 89. § (2) bekezdése alapján nem jogellenes, akkor kellett volna bizonyítást lefolytatnia az Mt. 4. §-ában megfogalmazott rendeltetésellenes joggyakorlás körülményeire.

A felülvizsgálati érvelés szerint a bíróságok eljárásuk során megsértették a Pp. X. fejezetében a bizonyításra vonatkozó szabályokat, továbbá a Pp. XII. fejezetében foglaltakat.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására, és a felperes perköltségben való marasztalására irányult.

A munkáltató ellenkérelmében hivatkozott a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésében, és a Pp. 247. §-ában foglaltakra.

Az a felperesi magatartás, hogy álláspontját időközben, a per elvesztését követően megváltoztatta és az indokolásból kiolvasva megbánta, hogy a rendeltetésellenes joggyakorlás tárgyában nem élt fellebbezéssel, nem teremthet indokot arra, hogy egy szabályszerűen lefolytatott eljárás kapcsán olyan helyzetbe kerüljön, amikor módjában áll élni a kiterjesztett fellebbezés lehetőségével.

A felülvizsgálati ellenkérelem hangsúlyozza, hogy a Pp. 272. § (2) bekezdésében meghatározottaknak nem tett eleget a felperes a beadványában tekintettel arra, hogy nem jelöli meg konkrétan, milyen típusú jogszabálysértésre és nevesítve mely jogszabályhely megsértésére hivatkozik. Mindezek helyett általánosságban jelöli meg a Pp. egyes fejezeteit bízva abban, hogy a Kúria valamilyen jogszabálysértést megállapít majd a felperesi hivatkozási körből.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati kérelem önálló jogorvoslati kérelem, abban a törvény értelmében pontosan meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja [Pp. 272. § (2) bekezdés]. Ebből következően nem felel meg a törvénynek, ha a felülvizsgálati érvelés konkrét jogszabálysértést nem jelöl meg, vagyis az sem, ha kizárólag a Pp. valamely fejezetére történik hivatkozás. Ebből következően a Kúria a felülvizsgálati kérelemnek csak azt a részét bírálhatta el, amely a jogszabályoknak megfelelt (BH.1995.99/2.), vagyis vizsgálódási körébe csak a jogszabálysértés megjelölésével alátámasztott 89. § (2) bekezdése, és az Mt. 4. §-ának megsértésére hivatkozás volt vonható. A Pp. X. és XII. fejezetének megjelölése nem felelt meg a jogszabály előírásainak.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében anyagi jogszabálysértésként az Mt. 4. §-a, illetve a 89. §-a (2) bekezdésének megsértését állította.

Nem felel meg a törvényi rendelkezésnek, ha a felülvizsgálati érvelés csak a megsértett jogszabályhelyet jelöli meg, de ahhoz jogi érvelést nem fűz. Ebből következően nem volt vizsgálat tárgyává tehető a rendes felmondás jogszerűsége, illetve a rendeltetésellenes joggyakorlás sem erre irányuló, az anyagi jogi jogszabálysértést részletesen kifejtő felülvizsgálati kérelem hiányában [Pp. 272. § (2) bekezdés].

A másodfokú bíróság a fellebbezési kérelem keretei között [Pp. 253. § (3) bekezdés] vizsgálódhatott, így jogszerűen nem foglalkozott érdemben a rendeltetésellenes joggyakorlás megállapíthatóságával. Az ezzel ellentétes felülvizsgálati hivatkozás alaptalan.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése értelmében hatályában fenntartotta.

A felperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1)

bekezdésén alapul.

A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján figyelemmel arra, hogy a felperes a Pp. 358/B. §-a szerinti munkavállalói költségkezdvezményben részesült.

Budapest, 2015. február 11.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelél: Nné tisztviselő